

Datum: Rijeka, 22. rujna 2024.

Kolegij: Uvod u zdravstvenu gerontologiju i palijativnu skrb

Voditelj: Doc.dr.sc. Mirjana Lončarić – Katušin prim. dr. med.

e-mail voditelja: mirjanakatusin52@gmail.com

Katedra: Katedra za sestrinstvo

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - Gerontologija i palijativna skrb starijih

Godina studija: 1

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Uvod u zdravstvenu gerontologiju i palijativnu skrb je izborni kolegij na prvoj godini Sveučilišnog diplomskog studija – Sestrinstvo - Gerontologija i palijativna skrb starijih, sastoji se od 10 sati predavanja, 15 sati seminara, ukupno 25 sati (2,5 ECTS).

Cilj kolegija je usvajanje osnovnih znanja i vještina i iz područja gerontologije i palijativne skrbi

Cilj kolegija ostvariti će se kroz upoznavanje studenata sa: znanstvenim osnovama gerontologije, promjenama u organizmu u starijoj dobi, te specifičnostima zdravstvenih potreba bolesnika u starijoj životnoj dobi. Studenti će biti upoznati o konceptu palijativne skrbi kod starijih osoba, te načelima koja afirmiraju život i nude pacijentima sustav potpore koji im pomaže da žive što aktivnije do smrti, stavljajući pritom naglasak na kvalitetu života. Osposobiti studente za primjenu znanstvenih spoznaja u rješavanju specifičnih problema u organizaciji zdravstvene njege kod starijih osoba.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Zloković J & Zovko A. Gerontologija, izazovi i perspektive. Hrvatska sveučilišna naklada, Rijeka; 2020.
2. Galić S, Tomasović Mrčela N. Priručnik iz gerontologije, gerijatrije i psihologije starijih osoba - psihologije starenja. Osijek; 2013. Dostupno na: <http://www.ss-medicinska-os.skole.hr/upload/ss-medicinska-os/images/static3/1236/File/prirucnik.pdf>
3. Ministarstvo zdravstva. Nacionalni program razvoja palijativne skrbi RH 2017.-2020. usvojen 18.10.2017. Dostupno na: <https://zdravlje.gov.hr/UserDocsImages/2018%20Programi%20i%20projekti/NP%20RAZVOJA%20PALIJATIVNE%20SKRBI%20RH%202017-2020-%20usvojen%2018.10.2017..pdf>
4. Ključne kompetencije u palijativnoj skrbi: Bijela knjiga Europskog udruženja za palijativnu skrb o obrazovanju u području palijativne skrbi – 1. dio. Ključne kompetencije u palijativnoj skrbi: Bijela knjiga Europskog udruženja za palijativnu skrb o obrazovanju u području palijativne skrbi – 2. dio. Dostupno na: <http://www.kbc-rijeka.hr/docs/Bijela%20knjiga%20EAPC%20-%20Kompetencije%20u%20palijativi.pdf>
5. Duraković Z i sur. (2007). Gerijatrija – Medicina starije dobi. CT poslovne informacije, Zagreb.

Popis dopunske literature:

1. Bara M, Podgorelec S. Društvene teorije umirovljenja i produktivnog starenja. *Etnološka tribina: Godišnjak Hrvatskog etnološkog društva*. 45 (38): 58-71; 2015.
2. Stebbins RA. *Planning Your Time in Retirement*. Maryland: Rowman & Littlefield Publishers; 2015.

Sva dostupna recentna literatura iz područja gerontologije i palijativne skrbi, Internet (web stranice) i razne baze podataka za pretraživanje najnovijih objavljenih članaka iz područja predmeta.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Uvod u zdravstvenu gerontologiju i palijativnu skrb

Ishodi učenja

Upoznati se s ciljem kolegija Uvod u zdravstvenu gerontologiju i palijativnu skrb. Upoznati se i usvojiti znanje o osnovnim načelima i filozofiji gerijatrijske i palijativne skrbi. Usvojiti znanja o terminologiji i definiranje pojmaova u gerontologiji i palijativnoj skrbi. Argumentirati činjenično i teorijsko znanje u gerontologiji i palijativnoj skrbi.

2. Znanstvene osnove gerontologije (Teorije starenja. Starenje biološko i patološko). Društveni vidovi starenja.

Ishodi učenja

Upoznati se sa uzrocima i mehanizmom starenja. Razumjeti i objasniti teorije starenja (biološka, sociološka i psihološka teorija starenja). Usvojiti znanja o društvenoj ulozi i mjestu starijih u društvu kroz najčešće teorije: interakcionizam – funkcionalizam – teorija isključivanja – teorija aktivnosti – teorija kontinuiteta – teorija stratificiranja životne dobi.

3. Promjene u organizmu u starijoj životnoj dobi

Ishodi učenja

Upoznati i razumjeti somatske i funkcijske promjene organizma starijih osoba. Usvojiti znanja o najčešćim bolestima u starijoj dobi. Upoznati se i usvojiti znanja o multimorbiditetu i polipragmaziji u starijoj životnoj dobi.

4. Psihologija starenja, starost reintegracija ili očaj (Ovisnost u starosti. Izoliranost i otuđenost- problemi starijih ljudi)-

Ishodi učenja

Razumjeti i objasniti definiciju područja psihologije starenja, starenje i starost. Razumjeti što proučava psihologija starenja? Usvojiti znanja o psihologiji starenja kao gerontološkoj disciplini, te važnost socijalne interakcije pojedinaca i utjecaj na njihovo psihičko stanje. Razumjeti i objasniti probleme vezane uz uvjete obiteljskog života starih ljudi i promjene socijalne uloge (umirovljenje, bolest, predrasude, usamljenost)

5. Potrebe bolesnika u starijoj životnoj dobi

Ishodi učenja

Razumjeti i prepoznati specifičnostima zdravstvenih potreba bolesnika u starijoj životnoj dobi.

6. Potreba za palijativnom skrbi u starijoj životnoj dobi (Koncept palijativne skrbi: od prepoznavanja palijativnog pacijenta do žalovanja)

Ishodi učenja

Usvojiti znanja o načelima i filozofiji palijativne skrbi. Primijeniti znanja o načelima palijativne skrbi kod starijih osoba da žive što aktivnije do smrti, stavljajući pritom naglasak na kvalitetu života. Upoznati i razumjeti načine za liječenje i ublažavanje neugodnih simptoma i patnje u palijativnoj skrbi

7. Kvaliteta života u starijoj životnoj dobi

Ishodi učenja

Upoznati se i usvojiti znanje o definiciji kvalitete života.

Upoznati se i usvojiti znanje o teorijama i modelima kvalitete života

Usvojiti znanja o općim i specifičnim pokazateljima kvalitete života osoba treće dobi.

8. Aktivno starenje

Ishodi učenja

Razumjeti i objasniti definiciju aktivnog starenja. Razumjeti i objasniti načine prilagodbe starenju populacije. Razumjeti koncept aktivnog starenja u okviru teorije aktivnosti. Usvojiti i znati prepoznati prepreke aktivnom starenju. Razviti kritički osvrt na proces starenja i odnos društva i zajednice prema starenju.

Popis seminara s pojašnjenjem:

1. Usporedba vrste smještaja za starije osobe
2. Prepoznavanje najčešćih zdravstvenih problema starijih osoba
3. Primjena mjera prevencije za starije osobe
4. Utjecaj zdravstvenog sustava na ishode rehabilitacije i kvalitetu života osoba starije – pretraživanje literature, prikaz slučajeva
5. Prepoznavanje pacijenata s potrebama za palijativnom i/ili terminalnom skrbi
6. Procjena potreba sa planiranjem, provođenjem i vrednovanjem zdravstvene njega starijih osoba
7. Članovi multidisciplinarnog i multiprofesionalnog tima. Osnovna načela rada u timu.
8. Sagledavanje potreba pacijenta i obitelji, te njihovih resursa, Izrada plana skrbi, Osiguravanje kontinuiteta skrbi za palijativnog bolesnika

Popis vježbi s pojašnjenjem:

ne

Obveze studenata:

Obaveza studenata je redovno pohađanje nastave. Studenti trebaju redovito sudjelovati u seminarskim oblicima rada koji uključuje i pripremu seminarske prezentacije ili pisanog seminarskog rada, te putem testa položiti završni ispit

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Elementi ECTS ocjenjivanja su: aktivnost u nastavi i završni pismeni ispit. Ukupan postotak uspješnosti studenata tijekom nastave čini 50, a završni ispit 50 bodova. Da bi pristupili završnom ispitu studenti su obavezni pripremiti i izložiti seminarsku prezentaciju (50 bodova) Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji su ostvarili 50 % predviđenih bodova unutar navedenih nastavnih aktivnosti. Završni ispit je pismeni ispit u formi testa s 50 pitanja i ostvarenih max 50 bodova Na završnom ispitu ispitni prag ne može biti manji od 50 % .

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

ne

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij kao i ispitni termini nalaze se na mrežnim stanicama Katedre

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2025./2026. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
22. 05. 2025.	P1, P3 15 – 18h Z1			Doc.dr.sc. Mirjana Katušin Lončarić prim. dr. med.
22. 05. 2025	P2, P4 18 – 20h Z1			Doc.dr.sc. Želimir Bertić
23. 05. 2025.	P5- P7 16 – 18h Z1			Doc.dr.sc. Želimir Bertić
23. 05. 2025.	P8 18 – 19h Z1			Viši pred. Vesna Čačić
06. 06.2025.		S1- S3 16 – 19 Z1		Viši pred. Vesna Čačić
07. 06. 2025.		S4 12 – 15h Z1		Viši pred. Vesna Čačić
07. 06. 2025.		S5 15 – 16h Z1		Viši pred. Vesna Čačić

07. 06. 2025.		S6– S8 17 – 20 h Z1		Pred. Linda Čendak Božunović
---------------	--	---------------------------	--	---------------------------------

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1.	Uvod u zdravstvenu gerontologiju i palijativnu skrb	1	FZSRI
2.	Znanstvene osnove gerontologije (Teorije starenja. Starenje biološko i patološko). Društveni vidovi starenja.	1	FZSRI
3.	Promjene u organizmu u starijoj životnoj dobi	2	FZSRI
4.	Psihologija starenja, starost reintegracija ili očaj (Ovisnost u starosti. Izoliranost i otuđenost-problemi starijih ljudi)-	2	FZSRI
5.	Potrebe bolesnika u starijoj životnoj dobi	1	FZSRI
6.	Potreba za palijativnom skrbi u starijoj životnoj dobi (Koncept palijativne skrbi: od prepoznavanja palijativnog pacijenta do žalovanja	1	FZSRI
7.	Kvaliteta života u starijoj životnoj dobi	1	FZSRI
8.	Aktivno starenje	1	FZSRI
	Ukupan broj sati predavanja	10	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Usporedba vrste smještaja za starije osobe	2	FZSRI
2	Prepoznavanje najčešćih zdravstvenih problema starijih osoba	2	FZSRI
3	Primjena mjera prevencije za starije osobe	2	FZSRI
4	Utjecaj zdravstvenog sustava na ishode rehabilitacije i kvalitetu života osoba starije – pretraživanje literature, prikaz slučajeva	2	FZSRI
5	Prepoznavanje pacijenata s potrebama za palijativnom i/ili terminalnom skrbi	2	FZSRI
6	Procjena potreba sa planiranjem, provođenjem i vrednovanjem zdravstvene njega starijih osoba	2	FZSRI
7	Članovi multidisciplinarnog i multiprofesionalnog tima. Osnovna načela rada u timu.	2	FZSRI

8	Sagledavanje potreba pacijenta i obitelji, te njihovih resursa, Izrada plana skrbi, Osiguravanje kontinuiteta skrbi za palijativnog bolesnika	1	FZSRI
	Ukupan broj sati seminara	15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
	Ukupan broj sati vježbi		

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	
2.	
3.	
4.	